U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **R. Y.**, zastoupeného Mgr. Jiřím Ostrýtem, advokátem se sídlem Slezská 14, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** Odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 2. 9. 2013, č. j. 49 Az 22/2013 - 38,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1.] Žalobce (dále „stěžovatel“) podal dne 18. 2. 2013 žádost o udělení mezinárodní ochrany ve smyslu zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Rozhodnutím Ministerstva vnitra (dále „žalovaný“) ze dne 18. 3. 2013, č. j. OAM-38/LE-BE02-K01-2013, stěžovateli nebyla mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu udělena. Důvod mj. tkvěl v neuvedení žádných nových skutečností svědčících pro udělení mezinárodní ochrany, jelikož totožnému žadateli nebyla mezinárodní ochrana udělena již v rozhodnutí ze dne 21. 5. 2012, č. j. OAM-103/LE-BE02-PA03-2012. Žalobu proti druhému rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany stěžovatele zamítl Krajský soud v Praze rozsudkem napadeným nyní projednávanou kasační stížností.

[2.] Stěžovatel opřel kasační stížnost ze dne 27. 11. 2013 o důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), tj. pro vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí

správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

[3.] Kasační důvody stěžovatel spatřuje zejména v tvrzení správního orgánu, že ve správním řízení neuvedl (jako žadatel) žádné nové skutečnosti, které by byly důvodem pro přiznání mezinárodní ochrany, což prý však odporuje obsahu spisu. Dle jeho názoru nové skutečnosti předloženy byly a tkvěly především v tvrzených obavách z jeho pronásledování v zemi původu (tj. Ukrajině) z náboženských důvodů (přihlášení se ke katolictví). Zároveň stěžovatel považuje za relevantní, že k tomuto pronásledování by docházelo i přesto, že by „víru nepraktikoval“, což žalovaný chybně posoudil.

[4.] Stěžovatel rovněž namítá, že rozhodnutí správního orgánu (respektive jeho odůvodnění) neobsahuje náležitosti stanovené v ustanovení § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějšího předpisů (dále jen „správní řád“), a proto je pokládá za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost. Především vytýká, že tvrzené „potíže s manželkou“ správní orgán chybně v odůvodnění rozhodnutí řešil ve spojení s § 12 písm. b) zákona o azylu a nikoli ve spojení s udělením doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Nadto stěžovatel uvádí, že mu na Ukrajině nadále hrozí reálné nebezpečí ze strany soukromých osob, což správní orgán nevzal při svém rozhodování v potaz (nehledě na to, že ve svém rozhodnutí zaměňoval závěry správního orgánu za jeho tvrzení).

[5.] Stěžovatel proto navrhuje, aby byl napadený rozsudek krajského soudu zrušen a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.

[6.] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti namítané kasační důvody odmítl. Zdůraznil, že k nábožensky podmíněným obavám stěžovatele byly opatřeny adekvátní podkladové informace, přičemž na základě nich a s přihlédnutím k situaci stěžovatele nelze jeho obavy považovat za azylově relevantní. Nejedná se totiž o pronásledování z náboženského motivu, nýbrž o nábožensky podmíněné ústrky, které nepovažuje (i s odkazem na judikaturu zdejšího soudu) za důvod k udělení mezinárodní ochrany. Zároveň žalovaný odmítl, že by namítané obavy stěžovatele související se mstou soukromých osob v odůvodnění rozhodnutí nepodřadil pod ustanovení § 14a zákona o azylu. Žalovaný uznává, že dotčená část rozhodnutí obsahuje určité nepřesné formulace; tato nejasnost ale nikterak nerelativizuje zákonnost celého rozhodnutí. V dalším odkázal na spisový materiál, vyjádření k žalobě a stěžovatelem napadený rozsudek s tím, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem a rozsudek soudu, který je potvrzuje, považuje za zákonný.

[7.] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou přípustnosti kasační stížnosti (§ 104 s. ř. s. *a contrario*) a v tomto směru konstatuje, že stížnost je podána včas, stěžovatel je zastoupen advokátem a byly splněny i ostatní podmínky řízení.

[8.] Nejvyšší správní soud se po shledání přípustnosti kasační stížnosti musel zabývat její přijatelností ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s., tedy otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a zda je tedy přijatelná. Zdejší soud se vymezením institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany podrobně věnoval v řadě svých rozhodnutí, konkrétně např. v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39 (publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS; veškerá judikatura NSS

je dostupná na www.nssoud.cz), kde je zejména uvedeno, že se o přijatelnou kasační stížnost může jednat tehdy, pokud se *„kasační stížnost dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; kasační stížnost obsahuje právní otázku, která je dosavadní judikaturou řešena rozdílně; nastane potřeba učinit judikatorní odklon (Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně); bylo-li v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.“*

[9.] Nejvyšší správní soud v daném případě přijatelnost kasační stížnosti ve shora uvedeném smyslu neshledal a ostatně ani stěžovatel sám neuvedl, v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů, aby soud mohl kasační stížnost věcně projednat a zabývat se tak podrobně všemi jejími věcnými námitkami.

[10.] Stěžovatel namítá, že mu v zemi původu hrozí pronásledování z náboženských důvodů a že správní orgán nepřihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo. Soud nicméně konstatuje, že mezinárodně právní ochrana formou azylu je poskytována jenom v těch případech, kdy jedinec prokazatelně nemůže z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu využít ochrany svého domovského státu. K této problematice se Nejvyšší správní soud již vyjádřil, např. v rozsudku ze dne 19. 2. 2004, č. j. 7 Azs 38/2003 – 37, veškerá judikatura zdejšího soudu dostupná na www.nssoud.cz, v němž byl vysloven závěr, že *„za pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu je nutno považovat pouze takové ohrožení života či svobody, které je trpěné, podporované či prováděné státní mocí. K tomu, aby mohl takový závěr být učiněn, je nutné, aby stěžovatel využil všech prostředků, které právní řád jeho země původu k ochraně práv a svobod jednotlivce poskytuje*.“ Stěžovatel však žádným způsobem nedoložil, že by úspěšnost využití prostředků ochrany zaručených ukrajinskými zákony byla vyloučena. Naopak ze správního spisu plyne, že správní orgán situaci z hlediska dodržování lidských práv i dovolání se práva v zemi původu stěžovatele zvažoval (viz především č. l. 57, 64, 67, 101, 106 či 117 správního spisu), avšak i s přihlédnutím k tvrzením stěžovatele nepovažoval podmínky nutné k udělení mezinárodní ochrany za splněné, přičemž své argumenty v odůvodnění náležitě vyložil. Navíc prokázal, že tvrzené pronásledování z náboženských důvodů stěžovateli v zemi původu nehrozí a jeho obavy jsou nedůvodné.

[11.] Podobné platí k námitkám stěžovatele, že v zemi původu bude vystaven pronásledování ze strany soukromých osob. Nejvyšší správní soud konstantně rozhoduje, že *„tvrzené obavy z vyhrožování ze strany soukromých osob a případně i z jejich násilného jednání, třeba i odůvodněné, by se mohly stát důvodem pro udělení azylu pouze tehdy, pokud by státní orgány země původu takové ohrožení podporovaly, tolerovaly, organizovaly, záměrně trpěly, nezajistily účinnou ochranu apod.“* (rozsudek NSS ze dne 31. 7. 2008, čj. 7 Azs 43/2008 – 47). Stěžovatel však v kasační stížnosti neuvádí žádné argumenty, které by svědčily o přímém či nepřímém podílu státu na tomto pronásledování. Ačkoli ve správní žalobě stěžovatel zmiňuje, že ukrajinská policie takovéto případy řeší pouze tehdy, když je podplacena, tak toto tvrzení nikterak nerozvíjí a nepřináší relevantní důkazy, které by svědčily o adekvátnosti této námitky či o přímé zkušenosti stěžovatele s takovýmto jednání policie. Naopak ze správního spisu plyne, že žalovaný tyto tvrzené skutečnosti opět zvažoval, když se mj. dotazoval prostřednictvím Ministerstva

zahraničních věcí a Zastupitelského úřadu v Kyjevě na možnost domáhání se práva na Ukrajině (viz. č. l. 117).

[12.] Pokud stěžovatel obecně zpochybňuje hodnocení jím předložených důkazů správním orgánem, musí Nejvyšší správní soud připomenout svojí ustálenou judikaturu ohledně rozložení důkazního břemene v azylovém řízení a prokazování skutkového stavu. Zdejší soud již ve více rozhodnutích uvedl, že *„není povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí. Je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědí žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují.“* (srov. rozsudek ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 – 57). V rozsudku ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70 pak Nejvyšší správní soud konstatoval, že *„pokud jde o břemeno důkazní, to je již výrazněji rozloženo mezi žadatele o mezinárodní ochranu a žalovaného. Prokazovat jednotlivá fakta je povinen primárně žadatel, nicméně žalovaný je povinen zajistit k dané žádosti o mezinárodní ochranu maximální možné množství důkazů, a to jak těch, které vyvracejí tvrzení žadatele, tak těch, co je podporují. V mnoha případech však musí žalovaný rozhodovat za důkazní nouze, tj. tehdy, když není ani žadatel, ani žalovaný schopen doložit, či vyvrátit určitou skutečnost či tvrzení žádným přesvědčivým důkazem. V takových případech zůstává jediným důkazním prostředkem výpověď žadatele a klíčovým faktorem se stává posouzení celkové věrohodnosti žadatele a posouzení pravděpodobnosti, zda k události opravdu došlo podle výpovědi žadatele.“* Za této situace je důležité, aby správní orgán svá tvrzení náležitě odůvodnil a aby z jeho rozhodnutí i ze samotného spisu bylo patrné, na základě jakých podkladů rozhodl. V projednávaném případě však žalovaný shromáždil relevantní informace o zemi původu, na které odkázal také v odůvodnění rozhodnutí, a srovnal je s tvrzením stěžovatele. Jeho postupu proto není možno nic podstatného vytknout a nelze ho považovat za svévolný či nezákonný.

[13.] Námitky, týkající se nesrozumitelnosti rozhodnutí správního orgánu, stěžovatel nikterak nekonkretizuje, vyjma údajně chybného podřazení „potíží s manželkou“ pod ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu. Ačkoli Nejvyšší správní soud dává stěžovateli za pravdu, že tento důvod skutečně eventuálně spadá pod hodnocení dle ustanovení § 14a zákona o azylu, a že ze struktury odůvodnění rozhodnutí správního orgánu plyne, že tyto argumenty byly zvažovány v souvislosti s hodnocením udělením azylu dle § 12 písm. b), tak zároveň se z rozhodnutí podává, že dotčená pasáž nebyla pro rozhodnutí správního orgánu klíčová. Naopak z jejího textu vyplývá (viz obrat: „*nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje...*“), že tato okolnost byla pro rozhodnutí pouze podpůrnou a správní orgán ji nepovažoval za relevantní ani řádně uplatněnou z toho důvodu, že nastala již v době před podáním prvé žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Za této situace nelze považovat inkriminovanou část odůvodnění za natolik klíčovou, aby mohla vyvolat nesrozumitelnost celého rozhodnutí. Obzvláště za situace, kdy v ostatních částech je rozhodnutí řádně vyargumentováno a plyne z něj, proč a na základě jakých důkazů a tvrzení správní orgán dospěl k vyřčeným závěrům.

[14.] Ze všech shora podaných důvodů Nejvyšší správní soud konstatuje, že stížnostní argumentace byla již dostatečně a konzistentně řešena ustálenou judikaturou, resp. nebyla zjištěna procesní pochybení takové závažnosti, jež by byla způsobilá zasáhnout hmotněprávní sféru stěžovatele. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že

kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Shledal ji proto ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

[15.] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 3, § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byl návrh odmítnut.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. prosince 2013

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu